

Slægts- og Lokalhistorisk Forening Samsøs Årbog 2006 præsenteres på lørdag

I år handler bogen om Besser

Slægts- og Lokalhistorisk Forening Samsø præsenterer på lørdag i Besser Forsamlingshus sin 6. årbog, der handler om Bessers historie. Bogen er for første gang blevet trykt på Samsø Postens trykkeri, og foreningen er glade for, at det nu er et helt ægte Samsø-produkt, der kommer på gaden. Bogen må være en oplagt julegaveide, og man behøver ikke at bo i Besser for at få fornøjelse af den.

Beretningerne fra Besser handler blandt andet om:

Onsbjerg-Besser præsten, der i 1689 solgte Bis(pe)gaard og flyttede til sit nye domicil i udkanten af Besser.

Provst Carl Gustav Flemmer, der indretter et lærerseminarium i Besser Præstegård, hvor 20 elever i perioden 1812-1818 får en grundig læreruddannelse.

Den gamle skippergård, Lindegården, hvor en lille dreng bliver født i 1818 og som senere bliver en af Danmarks mest kendte marinemale-

re, Carl Frederik Sørensen.

Købmandsslægten Klejs gennem fire generationer.

Da fodboldspillet kom til Samsø og om Alstrupdrengen Søren Jensen, der begyndte i Besser og sluttede på Danmarks fodboldlandshold som Nordens bedste center-half.

Brødrene Edvard og Harald Degn, der under Anden Verdenskrig med Degns Sparekoger bringer et industrieventyr til Besser, og som efter krigen skaber et handelseventyr, da de forsyner Samsøs landmænd med over 100 engelske Ferguson-traktorer.

Onsbjerg-knøsen, der rejser til Amerika og arbejder ved store landbrug i North Dakota fra 1910-1920 og vender hjem til kærsten i Besser og starter en vognmandsforretning med to heste og en kassevogn.

Madebjerggaard Andelsmejeri, der med sin berømte Madeost sætter Samsø på Verdenskortet.

Svejtsermejeristen Walter Berger vender en af de 100 kilo tunge Emmenthaleroste på Madebjerggaard.

Samsøs yndigste sted

I indledningen til kapitler af Bessers historie citeres der fra det store trebinds bogværk "De Danskes Øer", som Gyldendal udgav i 1927. Her skriver forfatteren Achton Friis fra sin store ø-rejse sammen med Maleren Johs. Larsen, da han i foråret 1922 er kommet til Samsø, om Besser:

- Besser er Samsøs yndigste sted. Et par gange tidligere har jeg boet her, og jeg vil bestandig,

når jeg kan, vende tilbage dertil. Lunt ligger byens gamle gaarde og huse i læ af dens herlige park på de flade strækninger nær Stavnsfjordens sydside og nær den friske østerstrand, på to sider nær fjord og hav. Der er romantik og ynde over denne plet som få steder i landet. Her kan man drømme om Rungstedts forsvundne "lyksaligheder". Det er et af de steder, jeg allerhelst ville tie om for at kunne bevare det i fred.

I dag har freden sænket sig over Besser

Hvis man kunne forestille sig Achton Friis komme til Besser i dag, må man tro, han ville korse sig. Alverden synes at have hørt bønnen i hans slutreplik om at bevare stedet i fred.

På en ganske almindelig sommerdag ligger nu byens gader øde hen, hvor for år tilbage et rigt og frugtbart folkeliv udfoldede sig.

Besser var tidligere et samfund bestående af

ganske mange større bøndergårde og relativt færre mindre husmandsejendomme. Engang var der adskillige skipperbønder i byen, som ved siden af skudetransporten og landbruget ofte tillige drev en del handel. Der var købmænd, håndværkere, vognmænd og fjordfiskere. I en kortere periode i 1800-tallet lå øens apotek i byen, hvor også dyrlægen havde sit domicil.

Andelsmejeriet Madebjerggaard

I slutningen af 1800-tallet, da landbrugets udvikling med nye intensive driftsformer for alvor tog fart, grundlægger en større kreds af mælkeproducenter fra Besser og omegn i 1898 andelsmejeriet Madebjerggaard - en virksomhed, der i de efterfølgende 50-60 år vokser op til at blive en af landets førende og fineste osteproducenter kendt langt udenfor landets grænser. I løbet af denne periode udvikler et par brødre en eventyrlig produktion af efterspurgte metalvarer med Degns Sparekoger, der gik sin sejrsgang under Anden Verdenskrig, som den kendeste.

Et rigt kulturliv

Hele denne udvikling smittede naturligvis af på kultur- og ungdomslivet. I 1899 bygger byen et forsamlingshus, hvor hele sognet mødes til foredrag, spiller komedie, dyrker gymnastik, spiller badminton og hvor man samles under mottoet "Til Alvor og Gammen", som man den dag i dag kan læse på forsamlingshusets gavl. Et helt nyt boldspil, fodbolden, griber ungdommen, som i 1903 starter boldklubben "Fremad".

Lx

Skønne wienertoner i Medborgerhuset

Foreningen for Handicappede på Samsø og Samsø Ældreudvalg arrangerer onsdag den 29. november klokken 17.00 Wienerkoncert for Samsøs ældre og handicappede med pårørende.

Den Danske Wiener Duo består af på violin Pernille Jönsson, Århus Symfoniorkester og på klaver Kitha Grosen, tidligere Det Jyske Musik-konservatorium. Wienerduoen spiller skønne, muntre og indsmigende melodier af kendte wienerkomponister og af kendte danske komponister fra samme tid.

Endvidere bliver der

fællessang med sange som: "Rosen i Tyrol" og "Livets glæder" og mange andre kendte sange. Musikken bliver ledsaget af fortællinger om sangene og musikken.

For at opnå den rette wienerstemning, vil borde og stole pyntet med levende lys og roser, og der kan nydes et glas rødvin og ostesnacks under koncerten.

- Vi håber på en rigtig festlig aften, siger initiativtageren Boline Tipsmark, formand for Foreningen for Handicappede på Samsø.

Den
Røde Tråd

Langgade 7, Tranebjerg

24 64 45 83

NB! Nyt telefonnr.

Carl Pedersen på en æresrunde på Samsø i begyndelsen af 1950'erne med Brdr. Degns Ferguson nummer 100 solgt til Samsøs landbrug.

Nyt møde/fest lokale på Købmandsgården

I Trælastladen har vi i første etage indrettet nye lokaler på 150 kvadratmeter - Det er velegnet både til kurser og seminarer med op til 30 deltagere - og til fester med omkring 50 deltagere.

I november og december inviterer vi til besigtigelse af faciliteterne - er du interesseret i en fremvisning (sluttende med et glas i Lysthuset), så kontakt Johannes Strøm, forvalter på 8659 1711 eller Anny Sørensen, oldfrue på 8659 0869.

Ved samme lejlighed kan tilbydes en rundvisning på Købmandsgården i øvrigt.

Prisen for leje af stedet varierer ud fra tid på året, i eller uden for weekend og antal deltagere. Anmodning om pristilbud på info@kobmandsgarden.dk

FIRMAET L. RASMUSSEN

ved Morten Rasmussen Fangel
Strandvejen 76, Ballen, 8305 Samsø
telefon 86 59 00 01
www.kobmandsgarden.dk

Samsø Festival

Ordinær generalforsamling 2006 afholdes på Brundby Rock Hotel, fredag den 24/11 2006, kl. 20.00

Dagsorden:

Valg af dirigent
Formandens beretning
Aflæggelse af regnskab
Valg til bestyrelse
Valg af 3 suppleanter
Valg af Revisor
Valg af bilagskontrollanter
Indkomne forslag
Eventuelt

Med venlig hilsen
Bestyrelsen